

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មនិងជនបទ

សុន្ទរកថា

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត តាវ សេងហ្មារ ទេសរដ្ឋមន្ត្រី អនុប្រធានទី ១

ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មនិងជនបទ និងជា

ប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិប្រជាជននិងការអភិវឌ្ឍ នៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
ក្នុងឱកាសបើកវេទិកាកសិករថ្នាក់ជាតិលើកទី២ ស្តីពី "ការរួមគ្នាជួយកសិករខ្នាតតូច

បន្តរំលែងនិងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីទិរទានភាពជីវភាព"

សណ្ឋាគារភ្នំពេញ, រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៧-២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១

- **ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ជាភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ និងអន្តរជាតិ**
- **លោក លោកស្រី សមាជិក សមាជិកា នៃអង្គវេទិកា ជាទីមេត្រី!**

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានកិត្តិយស និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយឥតឧបមាដោយបានចូលរួមជាមួយឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ក្នុងពិធីបើកវេទិកាកសិករថ្នាក់ជាតិលើកទី២ ស្តីពី "ការរួមគ្នាជួយកសិករខ្នាតតូចបន្តរំលែងនិងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីទិរទានភាពជីវភាព" ដែលសហការរៀបចំដោយក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មនិងជនបទ, គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ, អង្គការការីតាសកម្ពុជា, អង្គការ Oxfam, អង្គការកាតូលិកនិងសង្គ្រោះអន្តរជាតិ (CRS), អង្គការវេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា (NGO Forum), អង្គការជំនួយរបស់វិហារដាលីម៉ាក់ (DCA), អង្គការ ACR/CA, អង្គការមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សានិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា (CEDAC), អង្គការ PADEK, និង Srer Khmer ។ ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមសម្តែងដំនូរការ

កោតសរសើរដោយស្មោះចំពោះសហការីរបស់ខ្ញុំទាំងអស់ ដែលបានសហការល្អជាមួយក្រសួងស្ថាប័ន និងអង្គការនានា ជាពិសេសអង្គការការិករសកម្មជា ក្នុងការខិតខំប្រឹងប្រែងរៀបចំឱ្យមានវេទិកាដ៏មានសារៈប្រយោជន៍នេះឡើង ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ជាពិសេស លោក លោកស្រី ជាតំណាងកសិករមកពីបណ្តាខេត្ត ក្រុងនានា នៅទូទាំងព្រះរាជណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃចូលរួមក្នុងអង្គវេទិកានាថ្ងៃនេះ ។

ដូចដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានជ្រាបហើយថា សព្វថ្ងៃនេះ បរិយាកាសពិភពលោកមានការប្រែប្រួលគួរឱ្យព្រួយបារម្ភ ។ ស្ថានភាពបែបនេះ បណ្តាលមកពីបាតុភូតធម្មជាតិ និងជាពិសេសសកម្មភាពរបស់មនុស្ស ក្នុងយុគសម័យវិទ្យាសាស្ត្រមានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំង ។ ជាការពិត ការរីកចម្រើននៃវិទ្យាសាស្ត្រ បានធ្វើឱ្យការរស់នៅរបស់មនុស្សកាន់តែប្រសើរឡើង ប៉ុន្តែក៏មានការបំផ្លាញបរិស្ថានពិភពលោកខ្លាំងណាស់ដែរ ដោយបានបង្កឱ្យមានបាតុភូតអវិជ្ជមានជាច្រើន ដូចជា ការកើនឡើងនៃកំដៅផែនដី កំណើននីវ៉ូទឹកសមុទ្រ ការកើនឡើងគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិផ្លូវ រួមមាន ខ្យល់ព្យុះ ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត រញ្ជួយផែនដីជាដើម ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់មនុស្ស និងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេសធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់វិស័យកសិកម្ម ។ ផ្ទុយទៅវិញ យើងក៏ត្រូវដឹងថា សកម្មភាពក្នុងវិស័យកសិកម្មក៏រួមចំណែកធ្វើឱ្យមានបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុដែរ ព្រោះវត្ថុបាតុភូតទាំងអស់សុទ្ធតែមានទំនាក់ទំនងគ្នា ។ សកម្មភាពក្នុងវិស័យកសិកម្មដែលរួមចំណែកឱ្យមានបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុមានដូចជា ការកាប់រានព្រៃឈើ ការប្រើថ្នាំកសិកម្ម ការប្រើជីកសិកម្ម ការប្រើប្រាស់ទឹកក្នុងការស្រោចស្រពជាដើម ។ លើសពីនេះ វិស័យឧស្សាហកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម ទេសចរណ៍ ក៏ជាប្រភពចម្បងដែលនាំឱ្យមានបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ប្រសិនបើយើងមិនបានគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យឱ្យសមស្របទៅតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសត្រឹមត្រូវទេនោះ ។

ដូច្នោះ ដើម្បីធ្វើឱ្យវិស័យកសិកម្មមាននិរន្តរភាព យើងត្រូវគិតពីការជះឥទ្ធិពលនៃ បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុលើវិស័យកសិកម្ម និងគិតអំពីសកម្មភាពក្នុងវិស័យផ្សេងៗដែល រួមចំណែកធ្វើឱ្យមានបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ ។ បញ្ហាបម្រែបម្រួល អាកាសធាតុ បានក្លាយទៅជាប្រធានបទដែលត្រូវបានលើកយកមកពិភាក្សាជាចាំបាច់ និង បន្ទាន់នៅគ្រប់ទីកន្លែងទូទាំងពិភពលោក ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងក្របខណ្ឌអន្តរជាតិ យើងមាន អនុសញ្ញា ពិធីសារ និងយន្តការជាច្រើនដើម្បីដោះស្រាយកាត់បន្ថយ និងទប់ស្កាត់នូវបញ្ហា គ្រោះមហន្តរាយនានាដែលកើតឡើងជាយថាហេតុនៅក្នុងពិភពលោក ។ កន្លងមក មានកិច្ច ប្រជុំថ្នាក់អន្តរជាតិស្តីពី “បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ” ត្រូវបានប្រារព្ធឡើងនៅទីក្រុង កូប៉េនហាហ្គ (Copenhagen) ប្រទេសដាណឺម៉ាក ដើម្បីពិភាក្សាគ្នាពីបញ្ហានេះក្នុងគោល បំណងស្វែងរកនូវដំណោះស្រាយរួមគ្នាមួយក្នុងការបញ្ចៀសបញ្ហាដ៏គ្រោះថ្នាក់ ។

ដោយឡែក ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង ជាប្រទេសដែលមានអំណោយផលដល់ ផលិតកម្មកសិកម្ម ។ ប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណជា ៨០ % ជាកសិករប្រកបរបរកសិកម្ម និងពឹង ផ្អែកលើធនធានធម្មជាតិផ្សេងទៀត ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត ។ បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុបាន ជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងលើវិស័យកសិកម្ម ធនធានទឹក ជលផល សុខភាពមនុស្ស សត្វ ។ល។ ដែលនឹងបង្កឱ្យមានផលវិបាកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរដល់សន្តិសុខស្បៀង និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ក្នុងខណៈដែលធនធានយើងនៅមានកម្រិត សម្រាប់ឆ្លើយតបឱ្យសមស្របទៅនឹងបញ្ហា បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុទាំងផ្នែកបច្ចេកទេស ហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថាប័នជំនាញ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតី តេជោ ហ៊ុន សែន** បាននិងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការដោះស្រាយ និងទប់ស្កាត់ នូវបញ្ហាអវិជ្ជមានទាំងនេះ ហើយក្នុងនាមជាភាគីនៃអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិ **ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងពិធីសារក្យូតូ** កម្ពុជាក៏បានខិតខំអនុវត្តន៍អនុសញ្ញា និង ពិធីសារនេះផងដែរ ។ ជាក់ស្តែង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានអនុវត្តនូវវិធានការជាច្រើនដែល

គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព តាមរយៈការអនុវត្តគម្រោងនានា ការបង្កើត
យន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត ការជំរុញឱ្យមានការប្រើប្រាស់ថាមពលកើតឡើងវិញ យុទ្ធនាការ
សន្សំសំចៃថាមពលអគ្គិសនី ការប្រើប្រាស់ប្រភពថាមពលពីសំណល់កសិកម្ម ជាពិសេស
ថាមពលជីវម៉ាស មានជាអាទិ៍ អង្កាម និងជីវឧស្ម័នសម្រាប់ផលិត អគ្គិសនី និងការដាំស្ករ
នៅតាមតំបន់ជនបទ ។ ក្នុងវិស័យព្រៃឈើ មានគម្រោងមួយចំនួនកំពុងអនុវត្តដៅកាត់
បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់តាមរយៈការបញ្ជ្រាបការបាត់បង់ព្រៃឈើ ការរិចរិល
ព្រៃឈើ ការដាំដុះព្រៃឈើ និងការអភិរក្សព្រៃឈើ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏បានដាក់ចេញនូវវិធានការណ៍ជាអាទិភាពមួយចំនួនទៀត
រួមមាន : ការរៀបចំគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពស្តីពីបម្រែបម្រួល
អាកាសធាតុ ការងារបញ្ជ្រាបបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងគោលនយោបាយ និង
ផែនការតាមវិស័យពាក់ព័ន្ធ ការរៀបចំមូលនិធិបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ការកៀងគរ
ធនធានសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងបន្សំ និងគម្រោងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់
ការពង្រឹងស្ថាប័ន និងកសាងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ។ល ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី !

ទោះបីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មានបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនដែលត្រូវដោះស្រាយក៏ដោយ
ក៏រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាតែងបង្ហាញឱ្យឃើញពីឆន្ទៈនយោបាយខ្ពស់បំផុត ដើម្បីរួមចំណែក
ក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងជាសកលចំពោះការទទួលខុសត្រូវលើជោគវាសនានៃមនុស្សជាតិ និង
ដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាស ដោយឈរលើគោលការណ៍ចម្បងៗរបស់អនុសញ្ញា
ក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតគូសបញ្ជាក់បន្តិចថា
រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលមាន **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** ជាប្រមុខ
បានធ្វើឱ្យមានការអភិវឌ្ឍក្នុងក្របខណ្ឌជាតិ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាអន្តរជាតិលើគ្រប់

វិស័យ ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអន្តរជាតិ នៅខែធ្នូឆ្នាំ១៩៩៥ កម្ពុជាបានចូលជាសមាជិកអនុសញ្ញា ក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០២ ចូលជា សមាជិកនៃពិធីសារតូក្យូ ហើយឆ្នាំ២០០២ដដែល បានដាក់របាយការណ៍លើកទី១ ជូនកិច្ច ប្រជុំប្រចាំឆ្នាំលើកទី៨នៃសមាជិកអនុសញ្ញានៅទីក្រុងញ៉ូដេលី ប្រទេសឥណ្ឌា ។ ដោយឡែក ក្នុងប្រទេស រាជរដ្ឋាភិបាលតាមរយៈក្រសួងបរិស្ថាន បានបង្កើតការិយាល័យប្រែប្រួល អាកាសធាតុនៅ២០០៣ ហើយនៅខែមេសា ឆ្នាំ២០០៦ គណៈរដ្ឋមន្ត្រីបានអនុម័តអនុក្រឹត្យ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងនៅមានយន្តការ ជាច្រើនក្នុងការចូលរួមសម្របសម្រួលដោះស្រាយ ទប់ស្កាត់ បញ្ហាខាងលើ ដូចជា ក្រុមប្រឹក្សា ស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ គណៈកម្មការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ជាដើម ។ លើសពីនេះទៅទៀត ក៏មានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ សង្គមស៊ីវិល វិស័យឯកជន ជាអាទិ៍រួមមាន អង្គការការីតាស កម្ពុជា (Caritas Cambodia) អង្គការកាតូលិកនិងសង្គ្រោះអន្តរជាតិ (Catholic Relief Services) វេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា (NGO Forum on Cambodia) និងអង្គការ CEDAC ។ល ។

ទោះបីមានការខិតខំប្រឹងប្រែងជាសកល ក៏ដូចជាការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា ព្រមទាំងបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ សង្គមស៊ីវិល វិស័យឯកជន យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ទាមទារឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប តាមរយៈការសិក្សាស្វែងយល់ចូលរួមផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងទៅនឹងការបន្ស៊ាំនឹងបម្រែបម្រួល អាកាសធាតុ ។ ជាក់ស្តែង កាលពីដើមឆ្នាំ២០១០ កន្លងទៅ ក្រុមប្រឹក្សាស្ថាប័នអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យកសិកម្មនិងជនបទ សហការជាមួយអង្គការការីតាសកម្ពុជា និងអង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាលជាច្រើនទៀត បានរៀបចំវេទិកាកសិករថ្នាក់ជាតិលើកទី១ ស្តីពី **“រួមគ្នាស្វែងយល់ ពីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព”** ។ ពេលនេះ យើងកំពុង

ជួបជុំគ្នាប្រារព្ធរឿងវេទិកាថ្នាក់ជាតិលើកទី២ ស្តីពី “រួមគ្នាជួយកសិករខ្នាតតូចបន្ស៊ាំទៅនឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីនិរន្តរភាពជីវភាព” ព្រោះយើងយល់ថា បញ្ហាដែលត្រូវដោះស្រាយចាំបាច់ និងបន្ទាន់ គឺកសិករខ្នាតតូច និងការបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុដែលកំពុងតែប្រឈមខ្លាំងជាងគេនៅក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគាត់។ ដូច្នេះ វេទិកានៅថ្ងៃនេះ ពិតជាឱកាសដ៏ពិសេសសម្រាប់យើងទាំងអស់គ្នា ដើម្បីស្វែងយល់រៀនសូត្រចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងពិភាក្សាដោះស្រាយបញ្ហាលើប្រធានបទសំខាន់ៗ ឈានទៅផ្តល់អនុសាសន៍ជាក់ស្តែង សំដៅធ្វើយ៉ាងណាជួយឱ្យកសិករខ្នាតតូចមានបន្ស៊ាំ ទៅនឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ។ ម្យ៉ាងទៀត យើងអាចយកអនុសាសន៍ជាក់ស្តែងទាំងនេះទៅប្រើប្រាស់សំដៅគាំទ្រដំណើរការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី

ដើម្បីឱ្យវេទិកានេះបានទទួលនូវលទ្ធផលតាមការគ្រោងទុក ខ្ញុំសូមស្នើឱ្យអង្គវេទិកាទាំងមូលពិភាក្សាគ្នា ដោយយកចិត្តទុកដាក់លើចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ១-ស្ថានភាពទូទៅនៃបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ
- ២-ផលប៉ះពាល់ និងភាពងាយរងគ្រោះនៃបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុចំពោះវិស័យកសិកម្ម
- ៣-គោលនយោបាយនានាស្តីពីការបន្ស៊ាំទៅនឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ និងការវិនិយោគ
- ៤-សកម្មភាព និងទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តផែនការបន្ស៊ាំទៅនឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុក្នុងវិស័យកសិកម្ម

- ៥-ការលើកឡើងនូវកង្វល់របស់កសិករ ដើម្បីចូលរួមក្នុងការរៀបចំផែនការរបស់អង្គការ សង្គមស៊ីវិល និងរាជរដ្ឋាភិបាលនាពេលអនាគតចំពោះវិស័យកសិកម្ម
- ៦-ការត្រៀមបង្ហា និងការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយដែលបង្កឡើងដោយបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុចំពោះវិស័យកសិកម្ម ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលដែលមាន **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី** នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដែលបានផ្តល់នូវជំនួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រ និងសហការល្អជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសកន្លងមក ។ ជាពិសេស ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដ៏ស្មោះចំពោះគណៈកម្មការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ បណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ សង្គមស៊ីវិល វិស័យឯកជន ដែលបានធ្វើសកម្មភាពយ៉ាងសកម្មទាក់ទងទៅបញ្ហាបន្ទាន់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សំដៅទប់ស្កាត់កាត់បន្ថយបញ្ហាខាងលើ និងចូលរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់លើវិស័យកសិកម្ម ដែលជាកង្វល់ដ៏ធ្ងន់ធ្ងររបស់ប្រជាកសិករ ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមគោរពជូនពរ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី សូមប្រកបដោយពុទ្ធពរទាំង ៤ ប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។ ខ្ញុំសូមប្រកាសបើកវេទិកាកសិករថ្នាក់ជាតិលើកទី២ ស្តីពី **“ការរួមគ្នាជួយកសិករខ្នាតតូចបន្តវិវឌ្ឍន៍ទៅនឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីនិរន្តរភាពជីវភាព”** ចាប់ពីពេលនេះតទៅ ។

សូមអរគុណ !